MUHAMMED BİN EBAN EL-BELHÎ

Hadîs âlimlerinden. İsmi, Muhammed bin Ebân bin Vezîr el-Belhî'dir. Künyesi, "Ebû Bekir" olup, lakabı "Hamdeveyh"dir. Hadîs hafızlarından Vekî' bin Cerrâh'ın kâtipliğini yapmıştır. 244 (m. 808) senesinin Muharrem ayında Belh şehrinde vefât etti.

Hadîs âlimlerinin büyüklerinden olan Muhammed bin Ebân; Süfyân bin Uyeyne, Ebû Hâlid el-Ahmer, Abdullah bin Vehb, Ebû Bekir bin Iyâş, İbn-i Uleyye ve aynı asırda yaşayan diğer âlimlerden ilim alıp, hadîs-i şerîf rivâyet etti. Kendisinden de, İbn-i Huzeym, Ebû Abbâs es-Sirâc, Muhammed bin Abdullah

bin Yûsuf ed-Devrî ve başka âlimler ilim almış ve hadîs-i şerîf rivâyetinde bulunmuşlardır.

O, ilmi çok, hafızası sağlam, çeşitli ilimlerde kitap yazan meşhûr hadîs imâmlarındandır. İctihâd derecesine yükselmiş bir âlimdir. 300 000'den fazla hadîs-i şerîfi râvileri ile birlikte ezberlemiştir.

Ebû Hatim, İmâm-ı Nesâî ve İbn-i Hibbân, "O sika (güvenilir), sadûk (sağlam) ve çok ilim sahibi olup, kitap yazan güvenilir âlimlerdendir" diye bildirdiler.

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerde Peygamberimiz (aleyhisselâm), "On kerre Sübhânallah, on kerre Elhamdülillah, on kerre Allahü ekber, de! Sonra ihtiyâcın olan şeyi iste!"

"Az veya çok olarak şarap içen kimseye, Allahü teâlâ kıyâmet günü Cehennemin kaynar suyundan içirir" buyurdular.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu'cem-ül-müellifîn, cild-8, sh. 190

2) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 498

3) El-A'lâm cild-5, sh. 292

4) Mîzân-ül-i'tidâl cild-3, sh. 454